

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
25 juni 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-854177007
DOS-2023-0001143

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Voortgang Uitvoerings- en investeringsprogramma doorstroming openbaar vervoer

Geachte Statenleden,

In het transitieplan openbaar vervoer (OV) uit 2021 is als één van de pijlers opgenomen dat de provincie inzet op snelle OV verbindingen tussen kernen. De uitwerking van deze pijler vindt plaats in het Uitvoerings- en investeringsprogramma doorstroming OV (verder te noemen het doorstromingsprogramma). In het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur is hiervoor een bedrag van € 20 miljoen opgenomen. U heeft op 8 november 2023 een voorbereidingsbesluit genomen waarmee de start van het doorstromingsprogramma geformaliseerd is.

Sinds de corona maatregelen voorbij zijn, zijn de dagelijkse files in de spits weer terug. Op dinsdag en donderdag, bij veel organisaties de vaste dagen om naar kantoor te komen, is het zelfs drukker dan in 2019. We zien dan ook dat het autobezit toeneemt en het gebruik van het OV achterblijft. Op dit moment ligt het gebruik van OV ten opzichte van de situatie voor corona op 85-90%. Het achterblijvend gebruik heeft gevolgen voor het aanbod van het OV. Ook beleidskeuzen van gemeenten zoals o.a. het (mogelijk) inrichten van wegen voor 30 km/u op OV corridors en rotonden al dan niet met fietsers in de voorrang hebben invloed daarop. Daarom is een kwaliteitsslag in het OV essentieel.

Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken (proces en tussenresultaten) van het doorstromingsprogramma, de kansen en onzekerheden voor realisatie van projecten en het belang van gezamenlijk met de andere wegbeheerders investeren in de kwaliteit van het OV.

Het proces rondom het doorstromingsprogramma bestaat uit vier fasen:

- 1 Informeren betrokken stakeholders over het doorstromingsprogramma;
- 2 Verzameling data doorstromingsknelpunten en bespreken met de betreffende wegbeheerders;
- 3 Schetsontwerp, kostenraming van haalbare maatregelen;
- 4 Besluitvorming.

In deze brief worden de resultaten van de tweede fase beschreven en het proces zoals dat tot nu toe en straks doorlopen wordt.

Proces

Het proces is erop gericht om samen met de betrokken wegbeheerders te komen tot vaststelling van het doorstromingsprogramma. Voor de start van het proces is aan de wegbeheerders via de regionale overleggen gepresenteerd hoe de provincie het doorstromingsprogramma wil realiseren. Ook zijn in deze fase de betrokken vervoerders (Arriva, Qbuzz en Connexxion) van onze busconcessies en de betrokken reizigersoverleggen schriftelijk op de hoogte gebracht van het voornemen van de provincie om te komen tot het doorstromingsprogramma. Met de regio's/wegbeheerders is dit ook via bijeenkomsten gecommuniceerd.

In fase 2 is een eerste selectie gemaakt van kansrijke corridors waar doorstromingsmaatregelen effectief zijn. In een brede sessie met alle wegbeheerders is de selectie toegelicht en is geverifieerd of het beeld herkend wordt. Aansluitend is ook advies gevraagd aan vervoerders- en reizigersoverleggen.

Voor de kansrijke corridors zijn vervolgens nadere analyses uitgevoerd om de locaties van knelpunten op de corridors beter in beeld te krijgen (op halte-halte niveau; zie verderop). Met deze informatie - geprojecteerd op kaartmateriaal - zijn per wegbeheerder gesprekken gevoerd over herkenbaarheid, mogelijke oplossingsrichtingen en beleid dat van invloed kan zijn voor de uitvoering van doorstromingsprojecten.

In fase 3 wordt samen met de wegbeheerders, die qua kansrijke trajectdelen uit de selectie van fase 2 komen, specifiek ingezoomd op de knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen. In die fase worden schetsontwerpen en kostencalculaties opgesteld. In fase 4 wordt besluitvorming eind 2024 voorzien. Wij streven ernaar om het doorstromingsprogramma gezamenlijk met de betrokken wegbeheerders vast te stellen.

Gelijktijdig met deze brief informeren wij de betrokken wegbeheerders waar kansen liggen om significante doorstromingsknelpunten op te lossen en over de stand van zaken van het doorstromingsprogramma. Daarin benadrukken wij het belang van gezamenlijk investeren in de kwaliteit van het OV nu blijkt dat het aantal reizigers nog steeds niet op het niveau van voor de corona pandemie ligt terwijl het autogebruik wel daarboven ligt.

Belangrijk aandachtspunt daarbij is dat “niet investeren” kan leiden tot aanpassing in het vervoeraanbod.

In de bijlage bij deze brief treft u de resultaten tot nu toe aan.

De belangrijkste conclusie is dat er op het grondgebied van een aantal wegbeheerders kansen liggen om met gerichte maatregelen de rijksnelheid en daarmee de doorstroming van het OV te verbeteren maar dat er nog veel onzekerheid bestaat over de vraag of wegbeheerders ook daadwerkelijk deze knelpuntsoplossingen zullen realiseren.

Dit heeft in hoofdlijn te maken met:

- Beleidsprioriteiten binnen gemeenten;
- Uitgaven uit het programma (nu in voorbereidingsbesluit/PZI 20 miljoen opgenomen) worden nu beoogd te lopen via de Subsidieregeling Mobiliteit (SRM). Voor subsidiabele aanvragen

voor doorstroming kan 90% van de kosten worden aangevraagd, 10% is voor de wegbeheerder (het is een bestuurlijke en financiële afweging van de wegbeheerders of zij die kosten (eigen bijdrage) willen dragen);

- Aanbesteding HWGO en onzekerheid routevoering;
- Beperkte ambtelijke capaciteit bij sommige wegbeheerders;
- Onzekerheid gevolgen beleid 30km/u voor rijsnelheden OV;
- Complexiteit in de samenhang met andere projecten en plannen;
- Ruimtelijke inpassing niet altijd mogelijk;
- Spoorwegovergangen en rotonden maken e.e.a. complex.

In de gesprekken met de gemeente zijn we nu op zoek naar integrale oplossingsrichtingen. Daarnaast verzoeken wij de gemeenten om op OV routes het 30 km/u regime niet toe te passen voor zover dat de doorstroming van het OV belemmert. Ook kruisend verkeer tussen OV en langzaam verkeer vraagt om integrale slimme afwegingen maar vooral ook het maken van keuzes.

De verkenning van het doorstromingsprogramma loopt enige vertraging op omdat de gesprekken met de wegbeheerders meer tijd vragen.

Daarom verwachten we de uitkomsten van de verkenning pas aan u voor te leggen in het vierde kwartaal 2024, danwel eerste kwartaal 2025 met aansluitend/tegelijkertijd een uitvoeringsbesluit (overgang naar uitvoeringsfase).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

Bijlagen

Bijlage bij GS-brief voortgang Uitvoerings- en investeringsprogramma doorstroming openbaar vervoer